

Ostatné okresy t. j. Bratislava, Bánovce nad Bebravou, Stará Ďala, (Hurbanovo) Galanta, Hlohovec, Ilava, Komárno, Malacky, Nové Mesto nad Váhom, Modra, Zlaté Moravce, Myjava, Nitra, Parkáň, (Štúrovo) Piešťany, Prievidza, Dunajská Streda, Senica nad Myjavou, Skalica, Šamorín, Šaľa nad Váhom, Topoľčany, Trenčín, Trnava, Vráble a Nové Zámky - podliehajú priamo Ústrednému sekretariátu v Bratislave.

II.

Expozitúru v Banskej Bystrici vedie hl. tajomník Pavel Švihra, expozitúru v Žiline hl.(avný) tajomník Jaroslav Vyškovský. Expozitúra v Košiciach podlieha podpredsedovi DS, Ing. Jozefovi Stykovi.

Vedúci expozitúr sú prísne viazaní politickou líniou strany určenou predsedníctvom a výkonným výborom a sú povinní vykonávať všetky pokyny a príkazy Ústredného sekretariátu.

Expozitúry vykonávajú za Ústredný sekretariát všetku činnosť organizačnú, propagačnú a intervenčnú. Majú právo prijímať zamestnancov a okresných tajomníkov strany len s výhradou schválenia predsedníctva.

Okresné sekretariáty v obvode expozitúry majú sa vo všetkých veciach obracať na expozitúru, ktorá sa postará o styk s Ústredným sekretariátom.

Ústredný sekretariát bude naopak v styku s týmito okr.(esnými) sekretariátmi prostredníctvom expozitúr.

Expozitúry sú povinné predkladať na vedomosť všetky vydané obežníky a informovať osobitne Ústredný sekretariát o svojich dôležitejších opatreniach. V podrobnostiach sa riadia obežníkom č.2/1945/org., ktorý sa súčasne rozosiela.

S bratským pozdravom:

Bratislava, dňa 12. mája 1945.

Dr. Jozef Kyselý v.r.
organizačný referent

Dr. Fedor Hodža v.r.
generálny tajomník DS.

Slovenský národný archív Bratislava, f. Demokratická strana II., mikrofilm. 628-629

Dokument č. 8

List Okresného sekretariátu Demokratickej strany v Púchove z 31. 5. 1945 okresnému sekretariátu KSS.

Okresný sekretariát Demokratickej strany v Púchove.

Vec: "Zakázaná agitácia" - odpoveď.

V Púchove, dňa 31. mája 1945.

č. 3/45

Titl.

Okresný sekretariát Komunistickej strany

v P ú c h o v e

Odvolaваме sa na Váš list č. 10 /bez dátumu/ a ďakujeme Vám za pozornosť, ktorú vo veľkej miere venujete našej strane.

Sme si plne vedomí toho, že sme stranou štátotvornou a ako takí vieme i to, že tam, kde je založená jedna strana, má právo schôdzu si zvolať i strana druhá a preto vôbec neberieme v úvahu Vašu výtku ohľadom našej návštevy v Dol.(ných) Kočkovciach alebo v Nosiciach. Za prednáškou nášho spolupracovníka br.(ata) Kuchtu /čiže ako ho vy menujete: "nejakého Kuchtu"/ si plne stojíme, lebo sme si vedomí toho, že ani jedným slovíčkom nespriečil sa proti stanovám strany, ináč povedané, ani jedným slovom nebúril proti strane druhej, čo môžeme dokázať jeho prednáškou. Skutočne by sme radi vedeli, kto z "našich ľudí! /ako Vy píšete, hoci my sme toho názoru, že Vaši i naši ľudia sú tvorcovia jedného celku - štátu/ prišiel k Vám s ponosou na spomenutú prednášku /alebo azda rečníka?/, aby sme mu mohli prihlášku vrátiť, lebo nechceme vidieť medzi sebou ľudí, ktorí majú lživé ústa a tvrdia, že naši spolupracovníci šli na dakoho s terorom.

Náš list neberte azda ako ospravedlnenie, lebo nemáme sa za čo ospravedlňovať; náš list je len slušnosťou: odpoveď na list. Lebo, lebo keby sme my azda chceli napísať list taký, ako vy nám, azda mali by sme tiež fakty proti a tiež vedeli by sme použiť tie isté hrozby čo Vy. Je preto celkom zbytočné upozorňovať nás na takéto veci a pripomínať, že sme i my stranou štátotvornou! My to vieme a je len našim najvrúcnejším želaním, aby všetci členovia i Vašej strany si to plne uvedomili a potom nebudeme sa deliť na demokratov a komunistov, ale budeme si vedomí toho, že sme jeden - malý slovenský národ, ktorý má vztýčený jeden cieľ - rovnoprávnosť a spravodlivosť.

Bolo by nám veľmi nemilé, keby sme si začali vypisovať takéto listy, keď máme pred sebou iné ciele, vznešenejšie: národ zjednotiť a pre národ pracovať.

Za: okr.(esný) tajomník

Slovenský národný archív Bratislava, f. Demokratická strana, 403 - 85 - 1.

Dokument č. 9

Obežník ústredného sekretariátu DS č. 3 z roku 1945 o prijímaní Maďarov a Židov do Demokratickej strany.

Obežník č. 3/1945 prez.

Vec Maďari a Židia v DS

D ô v e r n é !

Obežník č. 3/1945 org.

Expozitúram ústredného sekretariátu v Košiciach, Banskej Bystrici a Žiline, všetkým okresným sekretariátom (pokiaľ nie sú zriadené predsedom okr.(esných) organizácií).

Úrad Predsedníctva SNR oznámil Ústrednému sekretariátu DS listom z 19. mája 1945 č. 391/45 - Ú, že Predsedníctvo SNR na svojom zasadnutí 18. mája 1945 sa rozhodlo, že do politických strán nemajú byť prijímaní Maďari. Občania maďarskej národnosti môžu byť prijatí do politických strán len vo výnimočných prípadoch, napr. keď sa zúčastnili odboja proti fašizmu, zúčastnili sa národného povstania, trpeli za svoje demokratické zmýšľanie alebo za svoj lojálny a pozitivistický postoj k ČSR a pod. O takejto výnimke musí však vždy rozhodnúť ústredný sekretariát tej - ktorej strany.